

“ಶಿವನ ವಿವಿಧ ನಾಮಗಳು – ಅರ್ಥ ಸಹಿತ”

- “ರೋದನಾತ್ ರುದ್ರಃ” ಜನ್ಮ - “ಮಹತ್” ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ರುದ್ರದೇವರ ಜನ್ಮವಾದಾಗ ಮಗು ಸತತವಾಗಿ ರೋದಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ರೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ “ರುದ್ರ” ಎಂಬ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮ.
- ಮಂಗಳಕರನಾದ್ದರಿಂದ - “ಶಿವ”
- ರುದ್ರದೇವರನ್ನು ವಾಮದೇವ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಾಮ ಎಂದರೆ ಸುಂದರ. ಹರಿವಾಯುಬ್ರಹ್ಮದೇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ರುದ್ರನಷ್ಟು ಸುಂದರರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ೨೮ ಗುಣಗಳುಳ್ಳವನು ರುದ್ರ. ಸುಂದರನಾದುದರಿಂದ ವಾಮದೇವ. ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತನ್ನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ - “ವಾಮದೇವ.”
- ವೃಷಭಧ್ವಜನಾದ್ದರಿಂದ - “ವೃಷಧ್ವಜ”
- ಚರ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ - “ಕೃತ್ತಿವಾಸ”
- ಸುಖದ ನೆಲೆಯೇ ಶಿವನಾದ್ದರಿಂದ - “ಶಂಭು”
- ಚತುರ್ಮುಖನ ಕ್ರೋಧದಿಂದ ತತ್ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ - “ಸದ್ಯೋಜಾತ”
- ಗಂಗೆಯನ್ನು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ - “ಗಂಗಾಧರ”
- ಪಿನಾಕ ಧನಸ್ಸನ್ನು ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ - “ಪಿನಾಕಿ”
- ಸಮುದ್ರಮಥನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕೂಟವಿಷವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಭಕ್ಷಿಸಿದ ವಾಯುದೇವರು, ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷವನ್ನು ಅದನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಥಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ - “ವಿಷಕಂಠ”
- ಸಾರಂಗ (ಚಿಂಕೆ)ಯನ್ನು ಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ “ಸಾರಂಗಪಾಣಿ”
- ಶಿವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶೂಲಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ - “ತ್ರಿಶೂಲಪಾಣಿ”
- ಡಮರುಗವನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ - “ಡಮರುಗಪಾಣಿ”
- ಚಂದ್ರನನ್ನು ಶಿರದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ - “ಚಂದ್ರಶೇಖರ”(ಸೋಮಶೇಖರ)

“ಶಿವನ ವಿವಿಧ ನಾಮಗಳು – ಅರ್ಥ ಸಹಿತ”

- ಶತ್ರುಭಯಂಕರನಾದ್ದರಿಂದ – “ಉಗ್ರ”
- ನಟ, ನಾಟ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದುದರಿಂದ – “ನಟರಾಜ”
- ಸದಾ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವನಾದ್ದರಿಂದ – “ಸದಾಶಿವ”
- ನಾಗ (ಸರ್ಪವನ್ನು)ನನ್ನು ಆಭರಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ – “ನಾಗಾಭರಣ”
- ಗಜಾಸುರನೆಂಬ ಅಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ಅವನ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ – “ಗಜಚರ್ಮಾಂಭರಧರ”
- ಎತ್ತನ್ನು ತನ್ನ ವಾಹನವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ – “ನಂದಿವಾಹನ”
- ತ್ರಿಪುರಾಸುರಾದಿಗಳನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ – “ತ್ರಿಪುರಾರಿ”
- ಮೂರು ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನಾದ್ದರಿಂದ – “ಮುಕ್ಕಣ್ಣ” (ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ)
- ಸುಖವನ್ನು ನೀಡುವನಾದ್ದರಿಂದ – “ಶಂಕರ”
- ಸಮರ್ಥರಾದ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮಹಾಸಮರ್ಥನಾದ್ದರಿಂದ – “ಮಹೇಶ್ವರ”
- ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿಯಾದ ಯಮನನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿರುವುದರಿಂದ “ಮೃತ್ಯುಂಜಯ”
- ಕೊರಳು ಮತ್ತು ಮೈಮೇಲೆ ನಾಗಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾದ್ದರಿಂದ “ನಾಗಭೂಷಣ”
- ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಾಗಿ ಜಟೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ “ಧೂರ್ಜಟಿ”
- ಕಾಮನನ್ನು ಕೊಂದದ್ದರಿಂದ – “ಕಾಮರಿ”
- ಕಲ್ಪಗಟ್ಟಲೆ ಲವಣಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಘೋರತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ “ಉಗ್ರತಪಸ್”